

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Subotica, CSÜTÖRTÖK, 1923 október 25.

291. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hűtfőn délben
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-53, Szerkesztőség 5-19

Előfizelési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lelbach-palota)

Érdek és hazafiság

A Rajnavidék népe most választhat a német márka szemete és a francia frank aranypengése között. A német márka jelenti most a német egységet, a germán szellemet, ami négy évtized kábitó feszültsége után még mindig elég erős volt arra, hogy szervezetet teremtsen s lelkesedést szítson a háború és nyomorúság kilenc esztendején keresztül a német márka szimbolizálja most a hősiességet, az önfeláldozás dicsőségét, a martirium felmagasztosodását, jelenti a hazafiságot első fogalmazásában és *in ultima analysi*, jelenti a *Wacht am Rheint*-s a *Deutschland, Deutschland über alles*-t, jelenti Goethet, Kantot, Schillert és Wagnert, jelenti Weimart és Berlint, jelenti a német tudományt, német művészetet, a német könyveket s a még összeroppanásában is nagy-szerű német erőt és fegyelmet. Jelenti egyfelől a hazafiság kötelezettségét, a német fajnak, a germán szellemnek parancsát, de ezzel együtt jelenti a nyomort, a nélkülözést, az éhes gyomrot, szétrongyolt ruhát, fűtetlen szobát és a német reménytelenséget. A francia frank viszont jelenti a pártütést, a felségárulást és a dezertálást, jelenti az ellenséggel való egyetértést, jelenti a lázadást, hűtlenséget, árulást, jelenti a hazától való elfordulást és az ellenséghez való pártolást, jelenti a német szellem megtagadását, a német nemzetségből való kiszakadást, jelenti önző megtagadását annak, amiért a német nép milliói szenvedtek, véreztek és nyomorognak, de jelenti a nagyobb darab kenyéret is. A Rajnavidék népe most ezelőtt a választás előtt áll: hazafiság és nyomor, hűtlenség és jólét ígérete. S a Rajnavidék népének nagyrésze már a nagyobb darab kenyér mellett döntött.

A háború fráziszuhataga, a háborús uszítások nemzeti színűre festett jelszavai után tulságos gyorsan szakad ránk a tények ellenkező értelmű megnyilatkozása. Ime, nem a hősök tisztelete, az elődöktől átörökölt s hiven őrzött tradíciók, a halottak becsülete s a késő generációk ítélete, nem a történelem tanítása, a nagyok példája, nem az iskolai versek és hazafias ünnepek szónoklatainak frázisai vezetnek elhatározásukban és cselekedetükben a tömegeket, hanem a szegénységtől és nélkülözésektől való irítyás és a biztos kenyérhez való menekvés ösztöne. Végeredményben: zürichi tőzsde. Európa népének hazafiságát a zürichi tőzsde dirigálja. Ha a zürichi tőzsde fölemeli kurzusát, a hazafias lelke-

sedés hurrázva éljenez, ha a zürichi tőzsde leejti kurzuskarját, az esztelen menekülniakarás pánikja lesz urrá a lelkeken.

Ime: a német iskolamestereknek egyszer már háborút nyert tanítása, a teuton gőg összeartó ereje, a német drill nem futotta tovább kilenc évi megpróbáltatásnál. A hazafiság így is marathoni pályát futott végig, senki ne csodálkozzék rajta, ha a rosszul táplált szervezet kidőlt a cél előtt.

Az ubi bene, ibi patria cinizmusát kicsit tulságosan józan világgossággal rehabilitálják az események. A tények azt mutatják, hogy a hazafiság kötelességei csak a jólét atmoszférájában ér-

vényesek. Az élet ösztöne nem engedi meg, hogy az eljövendő milliók ködös érdeke s a történelmi ítélőszék bizonytalan verdiktje a nyomorúság és éhség gályapadjaira láncoljon nemzedékeket, melyek élni és örülni akarnak. A mai generáció élete és jóléte a mai generációnak kezd olyan fontos lenni, mint az ismeretlen utódoké. S ha választani kell a mai élő embernek az ő biztos nyomora s az unokái bizonytalan jóléte, a kenyéret adó megbélyegzés s az éhséggel és nélkülözéssel járó önfeláldozás között, a mai ember már a kenyéret választja. A morál és az élet birkozásában kezd diadal-maskodni a kenyér.

Megszavazták a fogyasztási adó fölemelését a pénzügyi bizottságban

Három hétre elnapolják a parlamentet

Beogradból jelentik: A nemzetgyűlés legközelebb pénteken ül össze és még a parlament huzamosabb időre történő elnapolása előtt tárgyalni kezdi a fogyasztási adók fölemeléséről szóló törvényjavaslatot. A javaslatot a pénzügyi bizottság szerdán letárgyalta és általánosságban elfogadta. A bizottság a javaslat részletes vitáját csütörtökön kezdi meg és valószínűleg be is fejezi, úgy, hogy pénteken már sor is kerülhet a javaslat benyújtására, amelynek tárgyalását a parlament szombaton már napirendre is tűzheti. Tekintettel arra, hogy a javaslatot sürgősnek nyilvánították, egyetlen ülésen fog a parlament végezni vele. A parlament ezután három heti szünetet tart, ezalatt az idő alatt a pénzügyi bizottság a költségvetési javaslatot, a törvényelőkészítő bizottság pedig a középiskolákról szóló törvényjavaslatot és alkalmasint a bírói törvényjavaslatot is letárgyalja.

A pártok a szünet alatt is együtt akarják tartani tagjaikat, hogy figyelemmel kísérjék a politikai eseményeket és állást foglalhassanak, ha valamely jelentősebb fordulat következne be. Ilyen jelentős eseményre azonban nincs sok kilátás, tekintettel a helyzet stabilizálására.

A demokraták a nemzetiségi pártok szerepe ellen

A demokratapárt főbizottsága csütörtökön ülést tart, amelyen a pártnak a legközelebbi jövőben folytatandó taktikájáról és az ellenzéki pártokkal való további együttműködéséről fognak dönteni. A demokrata sajtó egyébként az utóbbi napokban sokat foglalkozik azzal, hogy a kormány a pénzügyi bizottságban csak a nemzeti-

ségi pártok: a németek és a törökök segítségével tudja többségét biztosítani és így a demokraták szerint a kormány teljesen a nemzetiségi pártok kezébe került.

Jellemző a Pribicevicshoz közelálló „Novi List”-nek szeda esti vezércikke, amely ezzel a kérdéssel foglalkozik és megállapítja, hogy a békeszerződések megkötése alkalmával bizonyos speciális rendelkezésekkel megvédték a nemzetiségeket az erőszakos nacionalizálás ellen, Jugoszláviában azonban idővel a helyzet ugy alakult, hogy a kisebbségek privilegizált polgárokká váltak és most a németeké és a törököké a döntő szó az állam pénzügyi kérdésében.

Zombolya átadása a minisztertanács előtt

A minisztertanács szerdán délután öt órától egész fél nyolcig ülést tartott, amelyen főképen kisebb reszort-ügyekkel foglalkoztak. Így megvitatta a minisztertanács a jóvátételi problémát, főképen a wiesbadeni bizottság jelentései alapján. Megállapítást nyert, hogy a jóvátétel számlájára beszerzett nagytömegű áru vár elszállításra Németországban, ahol raktárakban hever ez a temérdek fontos cikk. A kormány három millió dinárt szavazott meg a szállítási költségek céljára. Ezután a minisztertanács nagyobb hitelt engedélyezett a földművelésügyi miniszternek a Tisza jobb partjának szabályozására. Végül Nacsics külügyminiszter referált a Romániával megújított szövetségi szerződésről és a Romániával a határmegállapítás kérdésében létrejött megegyezésről, amelynek értelmében Románia megkapja Jugoszláviától Zombolyát és az általános szigeteket, míg Jugoszláviá-

hoz csatolják cserébe Módos és Párdány községeket.

A radikális klub szerda délutánra ülést hívott össze, amelyen a parlament előtt fekvő törvényjavaslatokat akarták letárgyalni, de a kormánynak ugyanebben az időpontban megtartott ülése miatt a klubülés elmaradt.

Megszavazta a pénzügyi bizottság a fogyasztási adótörvényt

A pénzügyi bizottság szerdán délelőtt ülést tartott, amelyen a fogyasztási adótörvény módosítását tárgyalta. Az ellenzék a vitában arra az álláspontra helyezkedett, hogy a javaslat alkotmányellenes, mert nem egyenlő terheket ró az ország különböző részeire. Követelte, hogy a pálinkaadót egyenlően vessék ki Szerbiára, Montenegróra, valamint az ország többi részeire. A pénzügyminiszter az ellenzék követelését visszautasította. A bizottság végül szavazattöbbséggel a javaslatot általánosságban elfogadta.

A részletes tárgyalást csütörtökön kezdi meg a bizottság, mely alkalommal a Német Párt több módosítást fog indítványozni; amelyek a vajdasági bortermelők érdekeit védelmezik.

Román képviselők Beogradban

Kedd óta Beogradban tartózkodik két román képviselő, dr. Dan Greval és dr. Manu Demeter, akik a Vajda-Vojvoda vezetése alatt álló erdélyi román nemzeti párt tagjai. A képviselők a szerdai nap folyamán meglátogattak több vezető politikai személyiséget és pártvezért, akiktől részletesen informálódtak a jugoszláv helypolitikai helyzetéről. Este 7 órakor Pasics miniszterelnök fogadta őket kihallgatáson.

Bukarestben tartják meg a kisanántant legközelebbi konferenciáját

Magyarországot is meghívják a konferenciára?

Bécsből jelentik: A Reich Post jelentése szerint a kisanántant legközelebbi konferenciáját Bukarestben fogják megtartani.

A konferenciával kapcsolatban a kisanántant körében felmerült az a terv, hogy a konferenciára meghívják Ausztriát, Magyarországot, Bulgáriát és Lengyelországot is. A konferencián tisztázni akarják a kisanántant és Magyarország egymás közötti viszonyát.

Az „Est” hírei szerint a kisanántant kormányai hajlandók Magyarországot támogatni, ha a magyar kormány formailag is kötelezi magát arra, hogy a trianoni békeszerződést pontosan be fogja tartani.

Masaryk Londonban

Csehszlovákia a németellenes francia láncban

Londonból jelentik: Masaryk kedden hosszasan tárgyalt Curzon lord külügyminiszterrel.

Az angol sajtó bőven foglalkozik Masaryk és Benes londoni utijával. A Daily Telegraph hosszú cikkben üdvözölte az elnököt és megállapította, hogy Anglia és Csehország érdekei közösen Európa ujjaépítése tekintetében. Csehország, mint nagy ipari fejlettségű ország, idegen piacokra szorul. Csehország azelőtt a Habsburg-birodalom ipari műhelye volt és most megélhetését a szomszédokkal való kereskedelemről várja, azt kell azonban látnia, hogy ezek az összeomlás szélén vannak.

A Daily News Masaryk elnök látogatásával kapcsolatban azt írta, hogy Csehszlovákia gyöngye szem marad abban a láncban, amelyet Franciaország Németország körül igyekszik kifeszíteni. A Times Masaryk cseh köztársasági elnök londoni látogatásával kapcsolatban megállapította, hogy a cseh köztársaságra nagy veszedelem jelent a tót autonomista-mozgalom, melyet Hlinka vezet.

Masaryk egyébként a londoni cseh követ kíséretében kedden reggel Oxfordba utazott, ahol a közjogi tiszteletbeli doktorává avatták. Az elnök este, Londonba való visszatérése után, majd utána az angol kormány vendégeként diszvacsorán vett részt.

Visszahelyezték állásába

a novisadi főkapitányhelyettes

Novisadról jelentik: A belügyminiszter dr. Gnjakics Radivoj főkapitány-helyettes, akit Gyogyevics Cveta volt főkapitány-helyettes támadt lakás-affér miatt fölfüggesztett, ismét visszahelyezték állásába. Dr. Gnjakicsot a város fegyelmi választmányja is fölmentette. A visszahelyezés közvetlen előzménye az, hogy dr. Gnjakics felebbesztését, a melyet a fölfüggesztés ellen beterveztett, kedden maga Szlepcevic kerületi főispán személyesen vitte Beogradba a belügyminiszternek, akit arra kért, hogy a fölfüggesztést helyezze hatályon kívül.

Baldwin új választásokra készül

A konzervatívok szocialista többségtől tartanak

Londonból jelentik: Az angol politikai körök eddig soha nem tapasztalt érdeklődéssel tekintenek Baldwin miniszterelnöknek csütörtökön Plymouthban tartandó beszéde elé. A miniszterelnök beszéde, hír szerint, kevésbé fog foglalkozni Angolország külpolitikai problémáival, mint inkább a birodalmi konferencián fölmerült kérdésekkel. Baldwin miniszterelnök programját, a brit világbirodalom jelenleg legerősebb kérdéseiről, a beavatottak azt mondják, hogy ha a miniszterelnök ezeket a gyakorlatba is át akarja vinni, előbb-utóbb új parlamenti választások válnak szükségessé.

A Daily Telegraph a küszöbön álló plymouthi nemzeti unionista konferenciára vonatkozólag azt írja, hogy a konzervatív párt nagyon szeretné, ha Baldwin más jelszavat adna, mint amint Bonar Law a maga híveinek más körülmények között adott.

Baldwin legutóbbi kijelentéseiben igen óvatos volt. Viszont bizonyos bírálati kifogások merültek fel, különösen Baldwin külügyi politikájával kapcsolatban. A miniszterelnök bírálói nyilvánvalóan azt akarták,

hogy Baldwin az ugynevezett határozott angol politikával, amely Angliát Franciaországgal szemben veszedelmes zsákutcába vitte volna, szálljon a porondra. Baldwin valószínűleg nem engedi magát eltéríteni

ni eddigi szigorú óvatosságától. A konzervatívok főtevékenysége és főcélja ma az, hogy megmentse az országot a jelenlegi kormány bukása esetére fenyegető szocialista uralomtól.

A görög kormánycsapatok harcai a fölkelőkkel

Északgörögországban véres harcokban levertek az ellenforradalmat

Athénből jelentik: A hadseregben kitört ellenforradalmi fölkelést, a melyhez eddig huszonnégy garnizon közül csak négy csatlakozott, a kormánynak még nem sikerült teljesen elnyomni. Az ellenforradalom, amelynek élén Leonardopolosz tábornok áll, aki Metaxes pártjához tartozik, a hivatalos kormány jelentés szerint csupán a Peloponezuson tartja pozícióját. Északgörögországban véres harcok után már elbukott. Ezen a vidéken fogságba került a mozgalom egyik vezetője, Zirasi ezredes nyolcszáz emberével együtt, akiket a kormánycsapatok lefegyvereztek. A peloponezosi helyzetről némaesen megbízható jelentések. Egyik verzió szerint a fölkelők mindentűri urai a helyzetnek, másrészt azonban olyan hírek is vannak, hogy az ellenforradalmárok ott is lassanként visszavonulnak a kormánycsapatok elől, amelyek megkezdtek a rend helyreállítását.

Athénben, ahol a helyőrség a kormány mögött áll, bevezették a sajtócenzurát. A kormány, hogy a kritikus helyzetben a rendet fentartassa, a hadsereg élére teljesen megbízható tábornokokat nevezett ki. Panteliosz tábornok a hadügyminiszteri tárcát vette át, Hadzsikiriakosz pedig a flotta parancsnoka lett. A városban több letartóztatást igazgatottak. Metaxes pártjának tíz vezetőjéről megállapították, hogy a fölkelés szervezésében résztvettek, bebörtönözték. Letartóztatottak ezenkívül Gudasz elmentengernagyot, akit a múlt évben életfogytiglani fegyházra ítéltek, de később amnesztált kapott.

Az ország legtöbb városában nagy tüntetések voltak Venizelosz ellen. A tüntetők követelték, hogy a forradalmi bizottság mondjon le és a király nevezzen ki koalíciós kormányt, amely Görögország életét alkotmányos útra terelje.

Kudarcot vallott a szeparatisták puccskísérlete

Aachenből és Koblenzből kiűzték őket Kommunista-puccs Hamburgban

Frankfurtból jelentik: A Mainzba kedd délelőtt benyomult szeparatisták váratlan akadályba ütköztek. Az akadályt a francia megszálló hatóság állította azzal, hogy a francia csapatokkal megszállotta a középületeket és a városházát is, az ide benyomult szeparatistákat pedig spahikkal lefegyverezte. A megszálló hatóságokat erre a rendszabálya azoknak a szeparatistáknak a brutális fellépése indította, akikből a szeparatisták mainzi rohamcsapata alakult. Ezek a bandák akciójuk során válogatás nélkül a közönség körében is lövöldöztek. A szeparatistáknak csak az V. és VII. számú rendőrkerületet sikerült megszállniuk, de ezekből a rendőrség ismét kivetette őket.

Bonnban a szeparatisták első támadását víztecskendővel hátrították el. A szeparatisták kénytelenek voltak egy gépkocsit és több lóbogót hátrahagyni. Később franciák megszállták a városházát, mert állítólag onnan löttek rájuk, a rendőrséget egyetlen helyiségbe terelték össze s valamennyiüket lefegyverezték. A városháza elé közben francia tankok érkeztek s a szeparatisták benyomultak a városházára, amelyet erőszakkal megszállottak.

Aachenből kiverték a szeparatistákat

A birodalmi kormányhoz érkezett aachenli jelentés szerint a szeparatistákat az elmúlt éj folyamán ismét elűvölték a városházáról. A középületeket a szeparatisták kivétel nélkül kiűzték. A felszabadító akcióban különösen a szakszervezetek váltak ki.

A szeparatisták uralmát a polgár- és munkásság Koblenzben és München-Gladbachban is megdöntötte. A lakosság megrohanta a városházát és a szeparatisták zászlaja helyére a városi lóbogót tűzte ki. A városházát a rendőrség újabb hatalmába kerítette. A harcok során a belga csapatok semleges viselkedtek.

A Vossische Zeitung szerint a szeparatisták mozgalma néhány látszólagos helyi siker után mindenütt ku-

kudarccal végződött. A legtöbb középületet, amelyet megszállottak, kénytelenek voltak elhagyni.

A szeparatisták négyszáz főnyi fegyveres csapata kedd éjszaka benyomult Düsseldorfba. Duisburgban a városház előtt kikiáltották a rajnai köztársaságot. A rendőrséget a szeparatisták lefegyverezték.

Kommunista zavargások Hamburgban

Hamburgban tegnap este fegyveres kommunista csoportok megtámadták a külvárosok rendőrlaktányait és heves harc után a rendőrséget lefegyverezték. Több rendőr meghalt. A zavargások éjszaka is folytatódtak. A kommunistáknak sikerült a drágaság miatt elkezeredett munkástömeget föllázítani, amelyek véres uccai harcok vívtak a kirendelt rendőrsztagokkal. A zavargókat reggelre megfékeztek. Az utcai harcok során a rendőrség részéről öt ember halt meg és harminc súlyosan megsebesült. A fölkelők tizennégy halottat és több mint száz sebesültet veszítettek, akiket közkházakban ápolnak. Több halottat és sebesültet a lázadók magukkal vettek.

Smuts tábornok erélyes közbelépést sürget

Smuts tábornok — mint Londonból jelentik — a birodalmi értekezleten kijelentette, hogy amikor Franciaország Anglia és Olaszország tiltakozására megszállotta a Ruhrvidéket, úgy cselekedett, mint a világháborúban Belgiumon keresztülvonuló németek. A szövetségesek részéről erélyes közbelépésre van szükség, mert különben Középeurópa darabokra hull. A Ruhr-megszállás a franciák erőszakossága, akik gyűlölik a revizió szót, pedig léptennyomon egyoldalulag revizionálják a békeszerződést.

Olaszország nem helyesli Poincaré politikáját

Az olasz politikai körök — mint Rómából jelentik — aggodalommal kísérik Poincaré politikáját, amellyel a német birodalom egységének szét-

szakítását segíti elő. Meg vannak győződve, hogy a francia csapatok mindenütt segítik a szeparatistákat. Egyes lapok szerint Mussolini utasította a párisi olasz nagykövetet, hogy adja tudtára Poincarénak Olaszország elleni Franciaország ilyenirányú politikáját.

A német szakszervezeti szövetség ultimátuma a birodalmi kormányhoz

Berlinből jelentik: Az általános német szakszervezeti szövetség ultimátumot intézett a kancellárhoz, amely szerint záros határidőn belül követeli az értékálló fizetési eszköz megteremtését és az élelmiszer-állami beszerzését. A kancellár megígérte az azonnali segítséget.

Berlinben tegnap éhségzavargások voltak. A rendőrség a zavargást elnyomta. Münchenben az izgatott tömeg meg akarta ostromolni a péküzleteket, de szétverték őket.

Belügyminiszteri

vizsgálat

a novisadi srnaosok letartóztatása miatt

Az ügyészség szabadlábra helyezte Cseremovot és társait

Novisadról jelentik: Szerdán délután a novisadi ügyészség a vasárnapi ablakbeverések miatt letartóztatott dr. Cseremov Györgyöt, a Srnao elnökét és husz társát Josics Milorad főállamügyész utasítására szabadlábra helyezte, de az eljárást tovább folytatják ellenük magánosok elleni erőszak bűntette miatt.

Az ügyben kedden este Novisadra érkezett Todorcsics Milán belügyminiszteri inspektor azzal az utasítással, hogy állapítsa meg, a novisadi rendőrség nem lépte túl-e hatáskörét, mert a letartóztatottak szabadonbocsátását kérő küldöttség megvádolta a belügyminiszteriumban a rendőrséget.

Todorcsics belügyminiszteri inspektor még kedden este tárgyalt több előkelő novisadi radikális polgárral, majd szerdán délelőtt Varicsák András rendőrfőkapitány kíséretében megjelent az ügyészségen, ahol áttanulmányozta az ügyre vonatkozó iratokat, erről jelentést tett a belügyminiszteriumnak. Délután még meghallgatta Todorcsics inspektor az időközben szabadlábra helyezett Cseremov Györgyöt is, csütörtökön pedig folytatja még a vizsgálatot, amelyről azután részletes jelentést fog tenni a belügyminiszteriumnak.

A belügyminiszteri vizsgálatra vonatkozólag Varicsák András rendőrfőkapitány a következőket mondotta a Bácsmegyei Napló munkatársának:

— A küldöttség Beogradban azzal vádolta meg a rendőrséget, hogy a letartóztatottakat bántalmazta és hogy Cseremovot megláncolták. Ezeknek a vádaknak az alapján küldte ki a belügyminiszterium Todorcsics inspektort a vizsgálat megejtésére. A rendőrségen senkit sem bántalmaztak. Todorcsics inspektor kihallgatta az ügyben szereplő rendőröket és Rakics rendőrkapitányt és megállapítást nyert, hogy dr. Cseremov György letartóztatása után verte és rugta a rendőrségi fogda ajtaját és azzal fenyegetőzött, hogy betöri az ajtót. A szolgálattevő altiszt kétszer is figyelmeztette Cseremovot, hogy maradjon nyugodtan, azonban ez nem használt és ezért a szolgálattevő altiszt jelentést tett Rakics kapitánynak, aki megparancsolta, hogy Cseremov kezére tegyenek könnyű láncot, ami meg is történt. Ennél több se Cseremovval, sem pedig mással nem történt.

Foltmentes fehér

t ü k r ö k e t

fehér és kék árnyalat nélkül, garancia mellétt készit csak 7803

"VITRUM" NOVISAD

Futóúti pat 84-a. — Üvegcsiszolás.

A „Politika“ támadása a görög királynő ellen

Beográdi látogatása alkalmából kénkedéssel vádolja Zsófia királynőt

Beogradból jelentik: A *Politika* szerdai számának vezércikkében éles támadást intéz a kormány ellen, hogy Zsófia görög királynő is megjelent a trónörökös keresztelőjén. A lap szerint Zsófia királyné a háború alatt köztudomáslag kémszolgálatot teljesített Németország részére és az antant több diplomáciái és katonai titkát elárulta bátyjának, Vilmos császárnak. A németbarát királynőt — írja a *Politika* — nem lett volna szabad engedni Beogradba, különösen pedig olyan ünnepélyen nem lett volna szabad résztvennie, amely a jugoszláv nép örömmünnepe volt. A kormány súlyos mulasztást követett el, amikor diplomáciai uton nem akadályozta meg Zsófia királynő beográdi látogatását.

Érdekes, hogy amikor annak idején az egyik beogrادي esti lap megírta, hogy Zsófia királynő is megjelenik a keresztelői ünnepeken, a kormány a sajtóiroda útján energikus cáfolatot adott ki. A görög királynő ennek ellenére mégis megjelent a vasárnapi keresztelői ünnepeken.

Tíz párt harca Budapestért

Budapestről jelentik: Január elsején jár le a budapesti városi képviselőtestület mandátuma és már most, október végén, a politikai életben nincs más probléma, mint a városi uralom sorsa. Wolff Károly pártja, a mostani többségi párt, eddig mindent elkövetett, hogy a mandátumok automatikus meghosszabbításával még egy évig birtokolja a hatalmat és most, miután nyilvánvaló, hogy a választást elrendelik, a legkülönbözőbb iortélllyal igyekszik az uralmát továbbra is biztosítani. Természetesen ez nagyon nehezen fog sikerülni, mert míg Wolff a legutóbbi választáson maga mögött tudta a kormányt, most Bethlen nem támogatja Wolffékát, sőt ellenük csinál frontot a liberális színvonalú Heinrich-párttal. Könnyebb áttekintés céljából felsorolom jobbról-balra azokat a pártkereteket, vagy csoportokat, amelyek a választási küzdelemben részt vesznek.

1. Wolff Károly pártja, Alvezérek Csilléry András és Buday Dénes. Gómbös protektorátusa alatt álló éb-redők.

2. Ernst Sándor prelátnak csoportja, a Huszár-Ernst-párt jobbszárnyával. Wolffékával szimpatizál.

3. A keresztényszocialisták, vezérük Szabó József. Némileg legitimista alapon állnak.

4. Huszár Károly, a Huszár-Ernst-párt másik szárnyával. A kormányt támogatja.

5. Ereki Károly, néhány Wolffpárti díszidénssel. Most már leül zsidókkal is egy asztalhoz. Erősen orientálódik a liberálisok felé.

6. A kormánynak még nincs pártja a városi politikában, de megszervezik. Gerince a 4. számú és a 6. számú alakulások.

7. Heinrich Ferenc kormánytámogatató liberális-pártja Dési Gézával, Márkus Jenővel, Lukács Lászlóval és egy csomó régi munkapártival.

8. Az úgynevezett pártönkivültek: Bárczy István volt főpolgármester, Ugron Gábor és Szerényi József. Támogatja őket Ehrlich G. Gusztáv, a régi várospolitikai egyik notórius vezére.

9. A demokratapárt Vázsonyi Vilmos vezérletével. A legjobban megszervezett polgári párt, amelynek nyolc klubhelyisége és százezer nyilvántartott tagja van. Rassay Károly a demokratákat támogatja.

10. A szociáldemokratapárt erősen megszervezte.

Igy tisztán látható a tagozódás jobbról balfelé. A héten nagy akció folyt egységes középpárt megalakításáért. Az egységes középpártnak az volt a programja, hogy a kormánytámogatással egyformán küzdjön a két szélsőség, Wolffék és Vázsonyiék ellen. A párt magját Heinrichék képezték volna, akik közös listára vonták volna Huszár Károlyékát és Bárczyékát. Kifejezett liberális pártalakulat lett volna — Vázsonyiék ellen. A terv megbukott, mert Ugron és Bárczy még mindig jobban szeretnének Vázsonyi szárnyai alatt, a demokrata tömegek védelmével harcba indulni, Heinrich pedig egyelőre nem akar Vázsonyival menni, mondván:

— Az igaz, hogy Vázsonyi nélkül nem lehet Pesten politikát csinálni, viszont az is igaz, hogy Vázsonyival se lehet politikát csinálni...

Igy valószínűleg az lesz a helyzet, hogy Bárczyék Vázsonyival tartanak és akkor késhegyig menő harc lesz az egyesült demokratikus pártok és a reakciók között. A mérsékelt pártok nem sok szavazatot fognak elvonni. Annál több esélyük van a szociáldemokratáknak, akik csendben és nagy fegyelmezettségben dolgoznak.

A mai prognózis szerint a liberális pártok és a szocialisták együttesen 60—70 percentes többséget fognak kapni és visszaveszik a magyar fővárost Wolfféktól.

(s. a.)

Százmilliók

a sérvkötőben

Valutacsempészésén érték a pécsi Turul-keztűgyár tulajdonosát

Budapestről jelentik: A keleti pályaudvari vámkirendeltség vonatellenőrző közegéi, amikor végigkutaták a bécsi gyorsvonatot és annak utasait, hogy megállapítsák, nem csempészenek-e külföldre idegen valutát, az egyik fülkében megfigyelték, hogy Hainrich András pécsi keztűgyáros az ellenőrök megjelenésekor rendkívül idegesen viselkedik. A detektívek őt is átkutatták, de nem találtak nála semmit. Már éppen távozni akartak a fülkéből, amikor Hainrich idegességében egy számlát akart a zsebébe dugni, de a nagy sietésben bórbekecse bélésebe dugta. A nyomozóknak ez fűtött és miután a bekecset megtapogatták, a bélés alatt meg is találták a számlát, amelyen ezer dollár, kétszázezer cseh szokol és nagymennyiségű dinár volt számlázva a pécsi Turul keztűgyárnak.

A vámkirendeltség ellenőrei kérdőre vonták Hainrichet, hogy hova dugta a számlán feltüntetett közel háromszázmillió korona értékű valutát, de a keztűgyáros váltig azt hangoztatta, hogy a pénz nincs nála elrejtve. A nyomozók erre újabb szigorú motozásnak vetették alá Hainrichet, de sem ruhájában, sem bőröndjeiben nem találtak meg a keresett értékeket. Az egyik detektívnek ekkor föltűnt Hainrich sérvkötője és utasítást adott embereinek, hogy bontsák föl annak varrástát. Amikor a kelepcebe jutott keztűgyáros ezt látta, hirtelen könyörgésre fogta a dologot és bevallotta, hogy a sérvkötőbe rejtette el a valutákat. A detektívek a fölfejtett sérvkötőben esakugyan meg is találták az ezer dollárt, a kétszáz-ezer szokol és a dinárokat, amelyeknek kivételére Hainrichnek nem volt deviza-kivitel engedélye. A valutacsempész keztűgyáros ellen megindították az eljárást, a valutákat pedig lefoglalták és beszolgáltatták az államkincstárnak.

Egy utlevélszélhámós üzelmel

Vádloból vádló, panaszosokból vádlottak

Osijekről jelentik: Kauschitz György ügyvédjelöltet az osijeki rendőrség család vétségeért letartóztatta. Kauschitz ellen az a vád, hogy utlevélügyekben sikeres közbenjárást ígért hiszékeny embereknek, akiktől ily módon kisebb nagyobb összegeket csalt ki.

Kedden tárgyalta az osijeki bíróság Kauschitz ügyét, aki a vádirat szerint Mikics István és Schweigel János csad-javica lakosoktól, valamint Landenbach János osijeki asztalostól, azon a címen, hogy Amerikába szóló utlevelet szerez nekik, 7926 dinárt csalt ki. Kauschitz beismerte hogy a pénzt átvette, de azzal védekezett, hogy csak kölcsönkészen és arról nevezetteknek annak idején váltót is adott.

Mikics István panaszos, ki Kauschitzot kétezerötíz dinár előleg elikkasztása miatt jelentette fel, nem jelent meg a tárgyaláson. Kauschitz kijelentette, hogy Mikics nem mer a bíróság előtt megjelenni, mert arra akarta őt rávenni, hogy egy harmadik személy nevére szóló utlevelet hamisítson és szerezze meg reá az osijeki megyei hatóság bélyegzőjét.

Schweigel Iván ötezer dinárt adott át a vádlottnak, hogy a chikagoi magyar konzulátus által kiállított utlevelet megszabditassa meg. Kauschitz védekezésében előadta, hogy ez ügyben eljárt Beogradban, de eredménytelenül, a pénzt azonban már nem volt ideje visszajuttatni, mert közben letartóztatták. Kauschitz védekezésében megvádolta perlöit azzal, hogy valamennyien illegális uton akartak utlevélhez jutni, dus honorárium ígéretekkel jöttek hozzá és a már megszerzett utleveleket különböző meg nem engedett manipulációkra használták fel.

A bíróság a nagyszabású ügyben újabb tanúk kihallgatását rendelte el és az ügyészség szigorú vizsgálatot indított a panaszosok ellen, akik ily hamarosan a vádlottak padjára kerülnek.

HIREK

— **Készülődések a spanyol királyi pár olaszországi fogadtatására.** Római jelentés szerint az olasz hajóhad Génuva mellett a speziai kikötőben gyülekezik. Az olasz hajóhad innen a spanyol hajóhad elé megy és a két flotta együttesen fogja az olasz partokig elkísérni a spanyol királyt és királynét, akik Primo de Rivera tábornok kíséretében utaznak Olaszország meglátogatására.

— **Uj jogtudor.** Vernaczi Steván, a suboticei kerületi törvénytörök volt jegyzője, október 23-án, a suboticei jogi-egyetemen sikerrel elvégezte a jogi szigorlatot és jogi diplomát nyert.

— **A cseh-magyar tárgyalások.** Budapestről jelentik: A cseh-magyar tárgyalásokat a magyar külügyminisztériumban szerdán délelőtt folytatták. Az előző megállapodásokhoz képest, az állampolgárságra, a kölcsönös jogsegélyre, valamint az irattárakra vonatkozó kérdéseket az albizottságok fogják megvitatni.

— **Kinevezések.** Sentáról jelentik: Senta városnál a következő, belügyminiszteriileg jóváhagyott kinevezések történtek: Irodatisztették: Vujics V. Vojjnt, Szlávics Dusánt, Mrgganov Radvojt, Szlávics Sztevót, anyakönyvi helyettesessé: Szlávics Dusánt.

— **Uj gyáralapítás.** Novisadról jelentik: Novisadon uj gyár alakul, amely vasredőnyöket, vaskonstrukciókat, drótot és vasedényt fog előállítani.

— **A fascista forradalom évfordulójának megünneplése Olaszországban.** Rómából jelentik: Mussolini miniszterelnök a fascista forradalom évfordulója alkalmából körutat tesz Olaszországban és felkeresi a forradalomban szerepet játszó nagyobb városokat. Először Turinba megy Mussolini, onnan Milanóba, Bologna és Firenzébe. A sorozatos ünnepekek közül az első október 16 31-én tartják Rómában. A szabadban megtartandó katonai ünnepegeken ötszáz repülőgép is részt vesz, a város különböző pontjain pedig szónokok ünnepi beszédeket fognak tartani. Az évforduló alkalmából általános amnesztiát ad a kormány a politikai bűnösök részére.

— **Országos rokkantnap lesz november elsején.** Beogradból jelentik: November elsején az összes jugoszláviai rokkantegyletek országos rokkantnapot rendeznek, gyűjtésekkel és levelezőlap eladással. A postaiügyi minisztérium erre az alkalomra ötszázezer darab »rokkantnap« felülnyomású bélyeget bocsát ki.

— **Tilos a dohányzás az osijeki borbélyműhelyekben.** Osijekről jelentik: A városi egészségügyi hatóság rendeletet adott ki, amelyben arra való hivatkozással, hogy a zárt helyiségekben türhettlenné teszi a levegőt, megtiltotta a dohányzást a borbélyüzletekben.

— **Negyven esztendő jutalma.** Sentáról jelentik: Özvegy Adler Zsigmondné földbirtokosnőnél volt alkalmazva negyven éven át Székács Viktória háztartási alkalmazott. A hosszú idő alatt a ragaszkodó cseléd sohasem szolgáltatott okot a legkisebb panaszra sem. Munkaadó asszonya most azzal jutalmazta ezt a mai időben oly páratlanul álló hűséget, hogy három lánca földet iratott a nevére.

— **Tagadnak a novitíbelei gyilkosság tettesei.** Beckserekről jelentik: A Salgó Péter lakatos meggyilkolásával vádolt Veres Margitot, Veres Sándort és Bacssánszki Pált — mint már megírta a Bácsmegyei Napló — a rendőrség letartóztatta és beszállította őket az ügyészségre. A vizsgálóbíró szerdán hallgatta ki a vádlottakat. Mindhárman tagadták, hogy részesei lennének a gyilkosságnak és azt vallották, hogy a csendőrségen tett vallomásaikat veréssel csikarták ki belőlük. A vádtanács úgy döntött, hogy a vádlottak továbbra is fogva maradnak. A nyomozás folyik.

— **Eljegyzés.** Pressburger Klári, Subotica, Fischer Andor, Sombor, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Levágta karját a gőzfűrész.** Novisadról jelentik: Mihajlovics Elek gépész Staribecsen gőzfűrészszel fát vágott házában. A gép elkapta a gépész balkarját és csaknem egészen lementszette. A súlyosan sérült embert kórházba szállították.

— **Megszökött az előleggel.** Osijekről jelentik: Reich Jenő ügynök feljelentést tett a rendőrségen, hogy Donner Armin nevé utazója huszezer dinár előleget vett fel tőle és a pénzzel megszökött. A rendőrség körözi a sikkasztó utazót.

— **Öngyilkosság.** Biró István 93 éves cipészmeister VI. kör, Vukicseva-utca 39. szám alatti lakásán szerdán hajnalban felakasztotta magát. Tettesnek oka életuntság.

— **Csütörtök este lesz a »Terike« bemutatója.** Csütörtökön este mutatják be Földes Imre 3 felvonásos életképét, a Teriket. Az ujdonság címszerepét Mariasevichné-Schmierzmond Bözsi játsza, az egyik főszereplő Nyárai Rezső, a kitűnő színész. Az előadás a Katholikus Leányegylet színpadán 8 órakor kezdődik.

— **Dr. Ivics Alexát egyetemi rendes tanárrá választották.** Beogradból jelentik: Dr. Ivics Alexát, a subotici jogi fakultás rendkívüli tanárát a beogradi tudomány-egyetem tanácsa rendes tanárrá választotta.

— **A szubotici Kereskedők és Iparosok Egyesületének tagjai** Nisben. Hétfőn reggel 6 órakor érkeztek meg a szubotici Kereskedők Egyesületének tagjai Nisbe. A vasutállomásnál a niši kereskedők és iparosok egyesületének vezetősége várta a kirándulókat, akik megtekintették a város nevezetesebb ipartelepeit, a bőr- és cipőgyárat, Niska Banja rádiumos melegvízfürdőt és a város történelmi nevezetességeit. Este a niši Kereskedők Egyesülete díszes bankettet rendezett, amelyen mindkét-résztől kölcsönösen több melegszerű felkötés hangzott el. Először Cveticovic Dragisa, Nis város polgármestere üdvözölte a szubotici vendégeket, amire Manojlović Vladislav dr. királyi közjegyző, a szubotici Lloyd elnöke mondott magasztaló beszédet köszönetet a vendéglátásért. Dimitrije Kocić gyártulajdonos, a niši kereskedők egyesületének elnöke szavai után Miladinović Milyev dr. rámutatott arra, hogy a szubotici magyar kereskedők is csatlakoztak a tanulmányúthoz, ami megerősíti azt a tényt, hogy a magyar, német és egyéb nemzetiségű polgárok is őszintén beleakarnak kapcsolódni az állam konszolidációs munkájába és megakarnak ismerkedni a S. H. S. királyság minden részével. Végül Radovan Dimitrijević niši ügyvéd Plekosić András dr. szubotici főispánt köszöntötte fel meleg szavakkal. A szubotici kirándulók kedden reggel 7 órakor folytatták útjukat Leskovácra, ahova 8 órakor érkeztek meg.

— **Csóka község a hidvám leszállításáért.** Csókaról jelentik: A község tanácsa kérvényt intézett Beogradba a belügyminisztériumhoz, amelyben kéri, hogy a Senta város által felemelt hidvámot szállítsa le, a régebbi észre.

— **A muszaj »Zászló«.** A »Zászló«, a mely minden magyarra kötelező ezúttal egy újság. Marković Nikola volt topolai főszolgabíró agresszív heti lapja, amelyről a baranyai főszolgabírák megállapították, hogy ez az újság fejezi ki leghívőbben a baranyai magyarság gondolkodását. Hogy pedig a baranyai magyarok megtudják, hogy ők, hogvis gondolkodnak a főszolgabírók felhívták a jegyzőket, hogy a magyarok közt gyűjtsenek előfizetőket erre a hamis »Zászló«-ra. Az egész ügy nem tulságosan jelentékeny, a baranyai magyarokat annyi melesztálás sújtja, hogy zúgolódás nélkül elbirják még ezt a marković »Zászló«-t is. Jellemző azonban, hogy mennyire megismétlődnek a régi magyar nemzetiségi politika legkevésbé okos példái s miként kerülnek elő a lomtárból ennek a politikának soha be nem vált eszközei. Amikor a nemzetiségek üldözése és renegátorok nevelése volt divat Magyarországon, akkor csináltattak ügybuzgó főispánok és szűk látókörű államtitkárok a nemzetiségek számára újságokat, amelyeknek az volt a feladatuk, hogy bizonyítsák, milyen gyönyéletük volt a nemzetiségeknek Magyarországon. Marković Nikola is ilyen heti lapot szerkesztett Budapesten, de ott szerzett tapasztalatait most rosszul használja fel, mert neki kellene legjobban tudnia, hogy ezeket a főszolgabírói és jegyzői félmjelzéssel ellátott lapokat éppen azok nem olvasták, akiknek meghódítása céljából szerkesztődtek.

— **Senta város szubvenciót ad a hadiárváknak.** Sentáról jelentik: A beogradi hadiárvákat segélyező egyesületnek Senta város tanácsa évi ezer dinár segélyt szavazott meg, míg a Vöröskereszt-Egyesületnek huszonkét-ezer dinárt adományozott.

— **A Palace-szállodal gyilkosság.** Beogradból jelentik: Az állami vegyvizsgáló intézet még most sem fejezte be a meggyilkolt Iselli svájci kereskedő gyomor-részeinek és beleinek kémiai vizsgálatát, úgy, hogy a vizsgálóbíró sem haladhatott előre a bűnyű vizsgálatával. Amennyiben a kémiai vegyvizsgálat megállapítja a mérgezést, a vizsgálóbíró Carlier francia kapitány ellen gyilkossági kísérlet miatt vezet bűnyűvizsgálatot. A francia katonai misszó Carlier kapitány részére az eddigi védőn, dr. Jovanović Vászán kívül dr. Topalović Zsifkó ügyvédet is megbízta a védelemmel. A védők két óra hosszáig tárgyaltak Carlier kapitánnyal, aki egészen jól érzi magát. Az ügyvédek a kapitánytól a vizsgálóbíróhoz mentek és a vádlott nevében — aki még mindig ártatlannak vallja magát — felkérték, hogy a vizsgálatot sürgősen folytassa. Szerdán reggel Beogradban az a hír terjedt el néhány lap jelentése alapján, hogy Carlier kapitány a kórházból megszökött. A hír egyszerű kacsnak bizonyult.

— **Eljegyzés.** Mamusich Antal, a Mamusich és Aradski cég belfugója, folyó hó 22-én eljegyezte Papp Elza urleányt, Berger Mór subotici nagykereskedő leányát. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— **Időjárás.** A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint enyhé idő várható esővel, később nyugatra forduló szelekkel hősülődés.

Új aranyánya üzletet csinál az, aki velem társul. A tengerpart közelében három nagy fürdőtelep központján, a legszebb kilátással és legjobb tengeri levegővel, 5600 főnyi lakóssal, nagyközségben 6 évre kibéreltem egy új kétemeletes házat két üzlethelyiséggel, kávéháznak vagy vendéglőnek alkalmas, tőzomszéd-ságban a Frankopán által fennmaradt várhadistával, postával, templommal, községházával. A nyári szezonon kívül, amennyiben itt kávéház és nagyobb vendéglő nincs, a téli időben is kitűnően menne. Társ lehet, akinek egyszerű berendezésre 3 olcsón előállítható autómobilusra, azonkívül megegyezés szerinti kevés társdíjjal rendelkező egyén. Ajánlatokat ajánlott levélben Franjo Triff, Karlovar, Zupanija-Zagreb kéri.

Klasszikus zenecestély a Városi-kávéháznál október 25-én. Kezdete este 9 órakor. Elsőrangú műsor.

Dr. Wohl József szülész- és nőorvos elmozdított. Rendelését folyó hó 23-án újra megkezdi.

Dr. Stanojević Lázár, az elme- és idegkörtan tanára, a beogradi tudomány-egyetemen fogad mindennap délután 2—4 óra közt idegbetegeket. Obilicev venac 19. szám alatt.

Füzküldönlegességtel hölgyek figyelmébe ajánlja **Dimitrijević Juliska** füzeterme. Subotica, Skotus Viator ulica 10.

A műértő közönség fotografusa Reinényl fotoművész. Rudičeva ulica 4.

Smirna-szőnyegek, becskeréki, kézzel csomóztott smirna-szőnyegek egyedűrsítója Krausz Ede. Novisad.

(*) **Roth Olga** kozmetikai intézetében Kr. Alexandrova-ulica 21. szám alatt, az Angol-Magyar Bank palotájában, félelemlen, modern szépségápolás, arcborhámzás, alkalmatlan hajszaalak, pattanások, szemölcsök, szeplők, májfoltok végleges elűvölítése. Kaphatók saját készítményei, kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyógyszerzappanok, arcfehérítő és szeplőkkenőcsök stb. 2304

Székrekedés, Bamberger orvostanár, a szívbetegségek tankönyvének megalkotója, megállapította, hogy a Ferenc József keserűvíz nagyon megbízható hashajtó.

SPORT

Kurunczy megverte Paulent

A magyar bajnok 49.9 mp. alatt győzött Párisban

Kurunczy, a K. A. O. E. kitűnő középtáv futója a 400 méteres magyar bajnokrekorder kedden Párisban indult egy meghívási versenyen, amelyre rajta kívül meghívták Paulen holland bajnokot, Hoff norvég rudugró világbajnokot, aki sprint-számokban is nagyszerű eredményeket ért el. Fery és Carbonny francia futókat. A 400 méteres versenyen, amelyet a párisi Stadionba tartottak meg nagy közönség előtt, az egyik sportlap tiszteletdíjért futottak. Szép időben, a kissé rossz talajú pályán a következő sorrendben érkeztek be a futók:

- 1. Kurunczy 49.9 mp.
- 2. Paulen 50.0 »
- 3. Hoff 50.3 »
- 4. Carbonny 50.6 »

A magyar bajnok a belső pályán kitűnően startolva 300 méterig vezetett. Ott Paulen erőteljes finissel befogta, de újra erősített és nagy küzdelem után egy méterrel megverte a holland bajnokot, akit Hoff másfél méterrel követett.

TŐZSDE

Novisadai terménytőzsde, október 24. Az irányzat változatlan. A forgalom 109 vagon. Kötetett: Buza bácskai állomás 335 dinár, bánati, Senta paritás 330 dinár, ótengeri 245 dinár, prompt duplikátkasszával 225 dinár, új tengeri január—februári 205 dinár, március—áprilisi 225 dinár, félkasszával 242.50 dinár, január—február 235 dinár, május duplikát kasszával 257.50 dinár. Árpa 68—69 kg. 267.50 dinár. Zab félkasszával 225 dinár, 30 százalék kasszával 215 dinár. Szalma préselt franko Petrovaradin 60 dinár.

Beograd, okt. 24. Zárlat: Páris 4.94—4.92, London 376—370, Milano 3.74—3.73, Genf 15.05—15, Newyork 84.10—84, Prága 2.49—2.4875, Bécs 0.0043, Bukarest 40—39.50, Budapest 0.48—0.46.

Zürich, okt. 24. Zárlat: Berlin 0.0080 (100 millióra), Newyork 561 1/2 (561.—), London 24.95 (24.85), Páris 32.55 (32.25), Milano 25.23 (25.22 1/2), Prága 16.60 (16.57), Budapest 0.0305 (0.0305), Beograd 6.77 1/2 (6.87), Bukarest 2.65 (2.67 1/2), Szófia 5.35 (5.35), Varsó 0.005 (0.006), Bécs 0.0078 háromnegyed (0.0078 háromnegyed).

Budapest, okt. 24. A devizaközpont hivatalos árfolyamai: **Devizák:** Berlin 0.0005, Newyork 19350—20450, Milano 880—935, Bukarest 97—110, **Beograd 236—250.** **Valuták:** Márka 0.0005, Dollár 19350—20450, Lira 890—945, Lei 98—111, Dinár 236—250.

Budapesti gabonapiac, október 24-én. Gabonapiac üzletelen. A tőzsde az elmúlt napokhoz képest gyengült irányzatú árnyalattal gyengült. A forgalom kisméretű, az utótőzsde ellanyhult. Buza ára 95.000 korona volt.

Budapesti értéktőzsde. A szerdai tőzsde a magánforgalomban már érezhető árlanyulás jegyében indult. A hétfői árakhoz képest mintegy tíz százalékkal estek a papirosok. Az utótőzsde az árlanyulás folytatódott. Árak (ezer koronákban): Magyar Hitel 674, Osztrák Hitel 121, Salgó 525, Rima 102, Délvasut 97, Államvasut 355, Kohó 700, 700, Atlantika 62, Ganz-Danubius 5535, Köszén 2450, Papir 56, Nasici 2075, Szlavónia 78, Földhitelbank 310, Viktória 370, Kereskedelmi Hitel 27, Pesti Magyar Keresk. Bank. 1135, Beocsinii 1000, Urikányi 1375, Láng 148.

EREDETI
INNES CHAMBERS & Co. HAWICH
 és
A. GAGUIERE & COMP. LONDON
raglan- és öltönytűvel

EREDETI
Bianchini, Ferner Páris,
Thoman, Arbenz & Co. ZÜRICH
 és
C. WOLFRUM AUSSIG
köpeny-, kosztüm- és ruhásszövet
 divatkülönlegességek kizárólag
Székely és Ujkovic
 divatkülönlegességek áruházában
 kapható.
 7490

BÉLYEGGYÜJTŐK!
 Gyűjteményüket csak úgy tudják teljesíteni, ha a „BANATIA” köz-
 küldeménybe belépnek. Gazdag választék külföldi bélyegekben. Választék referenciák ellenében.
FEKETE SÁNDOR, DZOMBOLJ.
 Kérjen körít deményre vonatkozólag prospektust.
 7925

MOZI NAPTÁR

- Október 25—28-ig
Kis csibész (Jacki Coogan)
 Mosinger-film.
- Október 25—31-ig
Palinka (Zola Emil regénye)
 Bosna-film.
- November 1—7-ig
U: a boldogság felé (Legjobb Griffith-film) Bosna-film.
- November 5—7-ig
Panin Sergius (Ohnet regény)
 Bosna-film.
- November 8—11-ig
Ilyenek a férfiak A szezon legnagyobb vigjátéka.
 (Harry Liedtke) Bosna-film.
- November 16—21-ig
Lengyeiver (Eschstruth Nathalia regénye után, Loih Ila, Bojda Juci, Petrović Svetislav.) Orient-film.
- November 22—25-ig
Nagy Péter cár (Emil Jannings, Dagny S.) Bosna-film.
- November 22-től december 5-ig
Cirkus Edie Polo (Edie Polo) a szezon legnagyobb amerikai kalandorképe.
 Amerikan-film.

3opa!? – Zora!?

? ZONGORÁZIK ?
 Moravetz zeneműkereskedés Timisoara (Románia) tartalmaz zeneműjegyzéke érdekelni fogja. Kérje még ma ingyen.

TÜZIFA
 vagos fételekben valamint hasáiban és aritva, házhoz szállítva, legutáncsabbban beszerezhető
Vujković J. és Társa
 cégnél, Jukičeva ul. 41. Telefon 669.

NYILTTÉR.

Községi Előljáróság Srpski-Padej.
1739/1923

Hirdetmény.

Alólirott községi előljáróság f. évi november 11-én nyilvános árlejtésen bérbeadja a legtöbbet ígérőnek a község tulajdonát képező kis és nagy gabonarakartát egy évi és a tiszai csárdát két évi időtartamra. A bérlet kezdete 1924. január 1. Közelebbi feltételek a hivatalos órák alatt meg tudhatók a községi jegyzői hivatalban.

Srpski-Padej, 1923 október 22.

Községi Előljáróság.

**Eladó
jómenetelű**

vasuti vendéglő

teljes berendezéssel az Osijek-Bjelovari fővonalon. Ajánlatokat: J. Janić az „Interreklam“ d. d. képviselője Osijek I. Kapucinska ul. 8. továbbit „Restauracion 66“ jelige alatt. 8070

Só-örítő

5 HP villanyerőre berendezett, eladó. Óránkénti őrlés 13 mm. Üzemben megtekinthető: KANARIK IGNÁCNÁL 8077 Velika-Kikindán.

Tüzfűt és keményfaanyagot

ipari célokra

ajánlunk azonnali szállításra: 1-a bűkk-, gyertyán- és tölgyhasabot, ömbfűt és baltázott dorongot a legolcsóbb napiár mellett. oooooo Állandó raktár: gőzölt bűkkfaanyagban, továbbá tölgy- és szilfapalló minden méretben ab Osijek.

„Danica“ Faipar és Butorgyár

Osijek Telefon: 404 Desatičina ulica 27

KAIN LAJOS

hangszernagykereskedő, zongora és hanzerraktár. — Főüzlet: Suboticán.

GEPSZIJAK

és varrósziyak minden méreiben F. Politzky Jaromer (Csehoszlovákia)

**ÁBRAHAM IZSÁK
SOMBOR**

KÉRJEN RÉSZLETES AJÁNLATOT.

Csak tiszta, egészséges fejbőrön fejlődhet ki teljes szépségében a haj. Ezért ajánlatos kora ifjúságtól kezdve használni a

**Dr. Dralle
nyirfahajvizzel**

Főlerakat viszontárusítóknak

ISIS D. D. — ABTEILUNG GEORG DRALLE ZAGREB
Palmotičeva ul. 6.

Felhívás.

Vasárnap e hó 28-án országos vásár lesz Suboticán.

Felhívom a vidéki vevőim b. figyelmét a

**saját készítményű
kötöttáru**

készletemre, amelyet az országos vásár alkalmával

mélyen leszállított áron

árusítok.

BECK JENŐ

kötöttáru készítő, Pašičeva ul. 8.

Gőzfürdő mellett.

TRIFAJLI KÖSZENET

bármilyen mennyiségben azonnalra Suboticáról szállít

VUKOVIĆ i DRUG SUBOTICA Telefon: 4-10

Ügyes férfi, a rövidáru szakmából aki egyuttal utazáshoz is alkalmas felvétetik. — Cim: „SCHMOLKA“ hirdetőirodában Novi-Sad, Fatoski put 2. szám.

FÜZŐK

legujabb szabásu halcsontos — halcsont nélküli gummi- és buhajósfűzők, melltartó, gyomorszorító

HASKÖTŐK

orvosok által legujabban elismert és ajánlott szabás szerint készítek. Vidékre alusz- és csipő-méret után.

VIRÁG LEONTIN

Subotica, Kralj Aleksander ul. 11. szám. Nemzetivel szemben.

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkelez és galvanizál: 9333

KRAUSZ

VELIKI-BECSKEREK, a törvényszéki palota mellett. TELEFON SZÁM 329.

Venűk jó karban levő

villany zongorát

Ajánlatokat

Krämer és Hahn

Kula kőr.

Levélpapir, vászon és bankpostá minden színben, különlegesség. Számítógépek, szállítólevelek, megrendelési könyvek perforálva és kötve. Borítók, ablakos és az összes más kereskedelmi és irodai különlegességek. Bankoknak és más vállalatoknak üzleti könyvek, kézirát szerint minden nagyságban, kiváló minőségben. — Zaakjegyek, mintazacsok, plakát és röpívelek. A legmodernebb színes munkák olaj- és gyótsan készűlnek.

TIPOGRAFIA

nyomdávállalatnál 5875

NOVI-VRBASZ.

**Vásárolunk
1 literes
üveget**

darabonként

5 dinárért

minden mennyiségben

Mucsy és Társai

Paje Kujundžića ulica

34. szám. 7701

**BUTOR és FALI
TÜKRÖKET**

szavatolás mellett készít valamint régi tükröket javít

„ALBA“

tükörgyár Novisad

MEGHIVÓ

BLANKETTÁKAT

a legzebb keretdíszozegy vagy többszínű nyomásban nyomdáknek- és papirkereskedőknek — előnyösen szállít és előjegyzést ajánl

BERKOVITS MÁRK

GRAFIKAI INTÉZETE

KULA, BÁCSKA

Körző okt. 25-től
csütörtöktől-
okt. 28-ig
vasárnapig

KIS CSIBÉSZ

vigjáték 5 fölvonásban.
Főszereplő: Jackie Coogan.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Állatkeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 dinár, negyedévre 135 dinár. Kérdezőkérdezőkhez válaszbelvétel melléklendő.

okt. 25-től
csütörtöktől-
okt. 28-ig
vasárnapig

Lifka

ZOLA EMIL híros regénye után
PÁLINKA

2 részben 9 fölvonásban.
Főszereplő: Louise Sforza, Jean Dax.
I. rész: A végzet felé

LEVELEZÉS

Julián! Írj oda vagyok, nem bírtam magával beszélni. Feleljen ugyanígy, hol, mikor beszélhetünk. Romeoja. 8033

Kereskedelmi végzett fiatalember, magyar, német nyelvismerettel, állást keres. Cím: »Gyakornok« jelleg alatt a kiadóban. 8040

VÉTEL-ELADÁS

ZÁLOGINTÉZET

Értéktárgyakra kölcsön ad. Egyenruhák szállítása, köpenyszövet, ékszerek, női kalapok, cipők, ruhák eladók. Bogovičeva-(Kini-zi) ulica 12. 686

VÉTEL-ELADÁS

ZÁLOGINTÉZET

Értéktárgyakra kölcsön ad. Egyenruhák szállítása, köpenyszövet, ékszerek, női kalapok, cipők, ruhák eladók. Bogovičeva-(Kini-zi) ulica 12. 686

Eladó egy alig használt vasasztal. Cím a kiadóban. 8072

KÜLÖNFÉLE

Hozományval bíró szép és fess árva úri leány ismeretség hiányában ez uton óhajt házasság céljából megismerkedni egy oly korrektszerű emberrel, akinek biztos megélhetése van. Csakis komoly urak irjanak leveleket »Finom lélek« jellegre a kiadóba. 8039

NYOMTATVÁNY-SZÍNSÉGLETTET

mielőtt megrendeli kérjen ajánlatot »Tipografia« nyomdávalat

Novi-Verbas (Bačka) 707

Bádognoszeged, nagykorú, ki a szakmába vágó összes munkákban jártas, állandó munkára, jó fizetéssel, kerestetik. Írásbeli ajánlatok Iso Morberger, Novešove, küldendők. 8037

Zongora, rövid, keresztthuros, fekete, Anton Petrof, 75.000 koronáért eladó. Paja Kujundžić ulica 4, emelet 3. 8026

Eladó eredeti Hofherr-gyári magánjáró, 54 colos cséplővel és Hofherr teljes garnitúra, két Hofherr-elevátor külön is eladó. Egy 18 HP benzín-traktor, 42 colos, Hofherr-cséplővel eladó. Csapanda József, Bács. 8014

Modern fűszer- és rövid-áruberendezésem, áru-készlettel odaadnám két-szobás kis házért. 8061

Fodrász-üzletemhez társat keresek, megegyezés esetén teljesen is átadandó. Jávör Lajos Stari-Bečej, Péter király-u. 29. 8036

Hölgyek! 32 éves, elvált úriember megismerkedne jóra való özvegyvel vagy idősebb leánnyal. Egy gyermek nem határoz, némi hozomány megkívánatik. Csakis fényképpel és teljes címmel ellátott levelekre válaszolok. Jelleg leveleket »Vendéglős« címmel a kiadóba kérek. 8034

Középkorú kereskedő özvegye 4 éves gyermekével házvezetőnői állást keres, kitűnően főz, szorgalmas, teljesen megbízható. Jelenleg is alkalmazásban van pusztán. Cím a kiadóban. 8001

Asztalosok figyelmébe!

Kiváló művészek által összeállított elsőrendű

BUTOR MINTALAPOK GYŰJTEMENYEI

rendkívül nagy választékban kaphatók:

HEUMANN MÓR

ipari szaknyelvtanok. Subotica

Tűzfű hasámban és aprítva, házhoz szállítva, legújanyosabban beszerzhető - Makso Schlanger Szent-György templomnál szemben, Skotus Viator ulica 82. 7354

Társasviszony megszüntetése miatt eladó egy 30-35 HP szivógáz »Astra« új motor, 10-es Máv cséplővel vagy külön is és egy 35 HP, amerikai, 2 1/2 tonnas automobill tömör gumikkal, minden elfogadható ártért. Személyesen tárgyal Koncz Péter, Bačko-Petrovoselo. 7952

Ha van elszakadt olvasója (rózsafüzérje), vigye be Krécsi könyvkereskedésbe, ott újra átfűzik, a hiányzó szöveget is pótolják. Ha imakönyve el van pusztulva, azt is bekötik ott csinosan és olcsón.

FOGLALKOZÁS

Fogtechnikus, kaucióval rendelkező, önálló, kisebb városba kerestetik. Cím a kiadóban. 8041

Borbélysegédet magas fizetéssel azonnali belépésre felvesz Ficsor fodrász, St.-Kaniža. 8054

Rövidáru a gyereskedés részére Bácska-Bánban jól bevezetett megbízható komoly utazók. Helyben jól bevezetett megbízható helyi ügyvédök férfi vagy nő. Fiatál segédek férfi vagy nő. Kifutó fiúk vagy leányok felvételnek. Cím a kiadóban. 8087

Értesítem a nagyerdemi közönséget, hogy 24 éve fennálló férfi- és nőkonfektó üzletemet az idegyre különös figyelemmel szerettem fel. Női- és leánygyermek felöltők, férfi- és leánygyermek ruhák és öltönyök és söröngu minőségben, továbbá iskolagyermek cipők, női- és férficipők legolcsóbb árban! Eister Izsó Barátok temploma során. 8089

Eladó lakóház a beltéren, két éves, modern, háromszobás, megfelelő mellék-helyiségekkel, lakóktól mentes, 250.000 dinár. Cím a kiadóban. 6598

Hizsnál. kövérsegnél a dr. Hoffbauer-féle törv. védett soványítólabdacok teljesen ártalmatlanok és étrendi változás nélkül is biztosan hatnak. Nem mi-rig-, nem hashajtó. Kimerítő leírás orvosi bizonyítványokkal ingyen. — Kapható Illés-gyógyszertárban, főpostával szemben. 7141

Középkorú végzett, intelligens urileány házikis-asszonyi állást keres. — Ajánlatokat »Házikis-asszony« jellegre a kiadóba kér. 8004

SZABADOS HENTESNÉL ZSIRT HUST SZALONNÁT

olcsóbban szerzhethet be mint a piacon.

Üzlet: Városházában, zenedélval szemben (volt hatóságai husszék.)

Tanoncok felvételnek.

Intelligens cseméjapó-lóni, ki elválasztásnál nagy gyakorlattal bír, varrásban, javításban valamennyi irt jártas, azonnali belépésre keresek. Bizonyítvány-másolatokhoz fénykép mellékelendő. Ajánlatok »Meg-bízható« címen kéretnek a kiadóhivatalba. 8084

Eladó ház Obiljevón, Bánát, Fő-utcán, üzlethelyiséggel, négy szoba, két konyha, nagy udvarral, ártézi kúttal, nagy konyhakerttel, 75.000 dinárért. Vételért nem muszáj egyszerre kifizetni. Tudakozódni lehet Béni Béla Subotica, Nemzeti-kávéház délután 2—5 óráig. 8074

Jegygyűrűk és menyasszonyi ajándékok a legolcsóbban kaphatók

Á D Á M

ékszerésznél Subotica Rudics u ca 6.

Tört aranyból a legújabbat készítik.

Szódavíz a legkisebb mennyiségben gyári áron szállít házhoz bárkinek »Johanna« szikvizgyár Subotica. Telefon 532. 6170

Irodista vagy irodistánó szerb nyelvtudással felvétetik. Fűző i Weiner Subotica, Knjaza Mihajla 1. 8008

Vegyeskereskedő-segédet azonnali belépésre keresek Kriesshaber Dezső, Bajski put. 8069

Ügyes utazó-tisztviselőket magas fizetéssel felvesz az Adriai (Jadransko) Biztosító sombori fiókja. 8033

Koszorúkat, mindszenti ünnepekre, izlésesen kiállítva, 50 dinártól kezdve készít Balog Lina cég. — Preparált és műkoszorúk nagy választékban. 6035

Eladó 25.000 drb kis cserépedzka cserépgyártáshoz, 38—40 cm hosszú, 13 cm széles, 2 cm vastagságú. Érdeklődők forduljanak Novákovich Nándor, Horvát-Köcsse. 7873

Zongorák, új, modern vagy átjártzott, keresztthurosok, részletfizetésre is kaphatók nagy választékban, olcsóbban, mint bárhol, Kain hangszerüzletében Subotica, városház épületében.

Elvezett 19-én este egy penzárca, Jaska Mátyas névre szóló fényképes igazolvánnyal. Megtaláló adja le a rendőrségen. 8012

AUSTRO FIAT

4 TONNÁS TEHERAUTÓ

tömör gumikkal jutányos áron eladó. A kocsi jó karban van és üzemben megtekinthető: Gergely Miksa és Társa cégnél Novakanižán.

RÉVAI ADOLF SUBOTICA

Csirkepiac, (kiskör) Telefon 531.

Fával égetett elsőrendű olcsó építőmész, bere-mendi kőből égetett darabosmész, beoćini portland cement, száraz vellázott faszén, vagon-telben és kicsinyben 7003

FASZÉN CSOMAGOLVA IS KAPHATÓ!

J. WEISZ

kefeárúk gyára, Subotica.

Ajánl nagyban a legolcsóbb napi áron: keféket, ecseteket és meszelőket, valamint mindennemű kefényersanyagokat és fákat. 4530

Eladó 6 hengeres egy éves

STEYR LUKSAUTO

Felvilágosítással szolgál: PANDEK F. Stari-Bečej. — Telefonszám 14.

LEKVÁR LISZT

hordókban és ládákbán

elsőrendű minőségben, valamint minden más termények legolcsóbb napi árban kapható.

Drag. Lj. Jovanović

Subotica (Cara-Dušana 8.) Telefon 543.

FÉLSTABIL GŐZGÉP

használt, javításra szoruló, 92-114-145 HP

ELADÓ

PRVI OSJEČKI MLIN NA VALJKE D. D. OSIJEK-DONJI GRAD.

NOV. 1—7-ig. **LIFKA MOZI** NOV. 1—7-ig.

A világ legjobb rendezőjének GRIFFITH legszebb filmje

ÚT A BOLDOGSÁG FELE két részben.